21.2.2024 Julkinen

Eduskunta
Liikenne- ja viestintävaliokunta

Viite: U 93/2023 vp

VR-Yhtymän kommentit valtioneuvoston kirjelmään eduskunnalle ehdotuksesta matkustajanoikeuksien tehokkaamman toimeenpanon edistämiseksi unionissa

VR-Yhtymä Oyj (jäljempänä VR) kiittää mahdollisuudesta lausua otsikkokentässä mainitussa asiassa ja lausuu siitä seuraavaa:

Komissio on julkaissut ehdotuksen asetukseksi matkustajanoikeuksien tehokkaamman toimeenpanon edistämiseksi osana laajempaa matkustajaliikenteen liikkuvuuden pakettia. Ehdotuksella päivitetään viiden eri liikennemuodon matkustajanoikeuksia koskevia asetuksia.

Asetuksen tavoitteena on harmonisoida matkustajien oikeuksia eri liikennemuodoissa siten, että matkustajien oikeuksia rautatieliikenteessä säätelevän rautatievastuuasetuksen tietyt velvoitteet laajennetaan koskemaan myös muita liikennemuotoja. Rautatievastuuasetuksessa matkustajien oikeuksista säädellään kattavasti. Rautatievastuuasetus päivitettiin vuonna 2021.

Raideliikenteen osalta muutokset liittyvät korvauslomakekäytöntöihin ja asiakasviestintään

Ehdotuksessa velvoitetaan ottamaan käyttöön EU-tason yhteneväiset lomakkeet matkustajien tekemiä korvaushakemuksia varten. VR:llä on käytössä automatisoitu www-lomake, joka nopeuttaa korvaushakemusten käsittelyä. VR katsoo, että asiointia helpottavien www-lomakkeiden käytön tulee olla sallittua jatkossakin. VR ottaa vastaan korvaushakemuksia suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi www-lomakkeen kautta. Kaikkien virallisten EU-kielien käyttäminen toisi sekä lisäkustannuksia että hidastaisi käsittelyprosessia.

Asetusehdotukseen on kirjattu, että liikenteenharjoittajien tulee varmistua matkustajien mahdollisuudesta säilyttää kaikki kirjallinen kirjeenvaihto tallessa. VR haluaa tässä yhteydessä nostaa esiin nykyisin käytössä olevien viestintämuotojen moninaisuuden, kuten yksisuuntaiset push-ilmoitukset, asiakaspalveluchatit jne. joiden osalta viestinnän tallentaminen edellyttäisi huomattavia teknisiä ja taloudellisia panostuksia. VR katsoo, että yksisuuntainen sähköinen viestintä tulee jättää tallennusvelvoitteen ulkopuolelle.

Yleiset huomiot valtioneuvoston kantaan

Valtioneuvoston kannassa todetaan, että säännöksien osalta tulee varmistua kohtuullisesta tasapainosta liikenteenharjoittajien ja muiden toimijoiden velvollisuuksien ja matkustajien oikeuksien välillä. VR toteaa, että erityisesti

VR-Yhtymä Oyj
Postiosoite PL 488, 00096 VR
Käyntiosoite Radiokatu 3, 00240 Helsinki
P. 029 4343
etunimi.sukunimi@vr.fi
www.vrgroup.fi
Y-tunnus 1003521-5

liikenteenharjoittajien ja matkanvälittäjien välisten roolien ja vastuiden tulee olla selkeät ja tasapainoiset.

Valtioneuvoston kannan mukaan terminaalinpitäjiä koskevia velvoitteita tulisi selkeyttää, sillä linja-auto- ja rautatieasemilla ei pääasiallisesti työskentele liikenteenharjoittajien tai viranomaisten henkilöstöä. Tässä yhteydessä VR haluaa nostaa esiin, että rautatieliikenteessä asemakiinteistöjen omistajuus on hajautunut vuosien saatossa useille eri tahoille. VR:n lisäksi asemia omistavat esimerkiksi Väylävirasto, Senaatti, yksityiset yritykset ja kunnat. VR on päättänyt luopua 25:stä matkustaja-asemastaan lähivuosien aikana. Päätös tukee myös osaltaan junaliikenteen kilpailun lisääntymistä.

Ehdotuksen jatkokäsittelyn yhteydessä tulee kiinnittää huomiota siirtymäajan riittävään pituuteen. VR pitää perusteltuna valtioneuvoston kannassa esitettyä siirtymäajan pidentämistä vähintään 24 kuukauteen.

VR-Yhtymä Oyj

Jonna Juslin
johtaja, yhteiskuntasuhteet ja kansainväliset asiat

VR-Yhtymä Oyj

Postiosoite
PL 488, 00096 VR

Käyntiosoite
Radiokatu 3, 00240 Helsinki

P. 029 4343

etunimi.sukunimi@vr.fi
www.vrgroup.fi

Y-tunnus 1003521-5